

— **Deželnozbornske volitve na Kranjskem.** O deželnozbornskih volitvah v splošni skupini na Kranjskem smo že poročali v zadnji številki. Poročali smo, da je Slovenska ljudska stranka na deželi sijajno zmagala in da je prišlo v Ljubljani do ožje volitve med kandidatom narodno-napredne stranke Turkom in socialnim demokratom Kristanom. Ožja volitev se je vršila dne 19. t. m. Zmagal je kandidat narodno-napredne stranke g. Josip Turk. Volilci S. L. S. so pokazali vzorno disciplino in se volitve niso udeležili. Če bi se bila S. L. S. količkaj ganila, bi bil narodno-napredni kandidat propadel.

Mala politična naznanila.

Dne 18. decembra: Gosposka zbornica bo imela sejo v ponedeljek po Božiču, da reši nujne, po zbornici odobrene predloge. — V Londonu se ustanovi z novim letom slovanski tiskovni urad, ki bo informiral (dajal poizvedbe) vse svetovne liste o položaju Slovanov in o dogodkih v slovanskih ozemljih. — V Perziji je vojaško šahu odreklo pokorščino. — Predsednik ruske dume Kumjakov je podal ostavko.

Dne 19. decembra: Cesar je sprejel včeraj v avdijenci italijanskega poslanika, ki je izročil odgovor italijanskega kralja na naznanilo aneksije. — Bolgarsko časopisje grozi Turčiji, ker bojkotirajo Turki bolgarsko blago. — Švicarski veliki svet je zopet izvolil sedem zveznih svetnikov in kancelarja. Predsednikom je izvoljen za l. 1909 dr. Deucher. — Predsednikom republike Haiti je izvoljen general Simon.

Dne 20. decembra: V dunajskem občinskem svetu je pričela včeraj manjšina proti proračunu z obstrukcijo. Župan dr. Lueger je grozil, da bo imel občinski svet tako dolgo seje, da se stre obstrukcija. — V kaznilnici v Štambulju so se na dan otvoritve parlamenta uprli jetniki, ki so pričakovali pomiloščenja. Vkrotilo jih je vojaštvo. Ranjenih je bilo več kajencev, ubit pa eden.

Dne 21. decembra: V Pragi je bilo včeraj mirno. Na eni strani Prikopov so se sprehajali nemški študenti v barvah, na drugi pa češki z narodnimi travki. Do spopada ni prišlo. — Češki deželni zbor namerava vlada meseca januarja sklicati za 14 dni. — Belgijski parlament je dovolil ženam aktivno in pasivno volilno pravico.

Dne 22. decembra: Italijanska zbornica se je odgodila do 3. februarja, vendar se splošno meni, da razpusti vlada zbornico še tekom meseca januarja, in da razpiše nove volitve. — Ogrska magnatska (gospodarska) zbornica je rešila zakonski načrt gledečasne ureditve trgovinskih razmer z inozemstvom. — List „Edinost“ poroča iz zanesljivega vira, da goriški deželni zbor ne bo razpuščen. — Srbska skupščina je pričela včeraj zborovati. Med došlimi ulogami je tudi zakonski načrt o kreditu 10 mil. dinarjev za vojno ministrstvo.

Razne novice.

* **Iz davčne službe.** Prestavljeni so: Davčni kontrolor Planine iz Eibiswalda k davčnemu uradu v Ptuj, davčni oficijal Anton Weisenkopf iz Ptuj, v Birkfeld, davčni upravitelj Franc Bartošek od davčnega urada Murau k davčnemu referatu okrajnega glavarstva v Mariboru, davčni oficijal Ivan Cigrosar

iz Celja k davčnemu uradu v Murau, davčni oficijal Franc Stadler od davčnega urada Šmarje pri Jelšah kot kontrolor k davčnemu uradu v Gornjem gradu, davčni kontrolor Rudolf Vivod iz Gornjega grada k davčnemu uradu na Vranskem, davčni kontrolor O. Stepič iz Vranskega k davčnemu uradu v Celje, davčni asistent Viktor Suske od davčnega referata okrajnega glavarstva v Mariboru k davčnemu uradu v Mariboru, začasni davčni asistent Metod Vodopivec od brežiškega davčnega urada k davčnemu uradu Šmarje pri Jelšah. — Davčni oficijal Maks Janda pri davčnem uradu v Ptuj je stopil v stalen pokoj.

* **Iz finančne službe.** Prestavljeni so: Nadpazniki Franc Fras iz Ljutomera v Radgono, Ferdinand Golob iz Ljutomera v Konjice, Ivan Pačon iz Konjic v Ljutomer; titularna nadpaznika Mihael Ferencak iz Celja v Laški trg, Alojz Koren iz Rečice v Leskovec.

* **Iz šole.** Deželni šolski svet je v svoji seji dne 10. t. m. nastavil kot nadučitelje: na ljudski šoli v Zagorju ondotnega stalno nameščenega učitelja Iv. Lovšeta; na ljudski šoli pri Sv. Antonu stalnega učitelja v Dobrni Ludovika Potočnika; kot stalne učitelje: na ljudski šoli pri Sv. Miklavžu nad Laškimi začasnega učitelja pri Sv. Lovrencu na Drav. polju S. Petroviča; kot stalno učiteljico: na ljudski šoli v Arčičah začasnega učiteljico istotam Emilijo Knapič; kot učiteljico ročnih del: neaktivno učiteljico v Hrastniku. Jos. Kavšek na ljudskima šolama pri Sv. Marjeti in Sv. Miklavžu nad Laškimi.

* **Odvetniški izpit** je napravil v Gradcu gosp. dr. Vladimir Sernee, odvetniški kandidat v Mariboru.

* **Odlikovanje.** Cesar je odklikoval g. dr. Jakoba Sketa, profesorja na gimnaziji v Celovcu, povodom njegovega umirovljenja z naslovom vladnega svetnika.

* **Naše naznanilo.** Današnjemu listu je priložena prva števila novega, trikrat na teden izhajajočega lista „Straža“. Toplo ga priporočamo somišljenikom in našim društvom v naročevanje. Časopisje je velika moč, ustvarjajmo si je!

* **Učiteljska mesta.** V celjskem političnem okraju so razpisana na ljudskih šolah sledeča učiteljska mesta: Na trirazredni ljudski šoli z nemškim učnim jezikom v Vojniku mesto učitelja; na 2 razrednici v Gornji Ponikvi mesto nadučitelja in učiteljice; na 6 razrednici na Vranskem mesto učiteljice; v Ojstrski vasi na ekspoziaturi, ki spada k ljudski šoli St. Jur ob Taboru, mesto učitelja; na 5 razrednici v Ponikvi ob juž. železnici mesto učitelja in učiteljice; na 3 razrednici pri Sv. Stefanu mesto učiteljice; na 2 razrednici v Bočni meso učiteljice; na 3 razrednici pri Sv. Francišku Ksaveriju mesto učiteljice; na 3 razrednici v Žirah mesto učiteljice; na 3 razrednici z nemškim učnim jezikom na Laškem mesto učiteljice. Prošnje do 15. januarja 1909.

* **Za obmejne brate.** Dr. Krek je govoril na ljudskem shodu v Ljubljani en dan pred volitvami, sledeče znamenite besede: „Vodstvo na slovenskih tleh prevzame od jutri S. L. S., je mora sprejeti. Toliko časa, dokler je imela hude vojske doma, se ni mogla toliko ozirati na obmejne kraje, kakor bi trebalo. Od jutri je njena dolžnost, da v svojem sru sklene vse naše brate od Drave do Jadranskega morja in da s podvojenim vnetjem zastopa koristi ne samo kranjskega ljudstva, svojih volilcev, ampak koristi vsega slovenstva. (Živio!)“ Te besede pozdravljajo štajerski somišljeniki z velikim veseljem, tembolj, ker

so prišle iz ust tako uplivne osebe, kakor je dr. Krek v Slov. ljudski stranki na Kranjskem.

* **Gozdnih sadik oddaja.** V spomladi 1909. leta se bodo iz državnega nasada v Ptuj oddale naslednje vrste sadik, in sicer: Smreke 1000 sadik 4 do 6 kron, bori 1000 sadik 3 K, mecesni 1000 sadik 4 K, akacije 1000 sadik 4 K, črni orehi 1000 sadik 20 K, laški orehi 1000 sadik 20 K, vrbovi ključi 10 v kilogram. Neimovitim posestnikom, kojim uboštvo potrdi občinski urad, se oddajo sadike proti plačilu upravnih stroškov. Naročila je vposlati e. kr. okrajnemu gozdarskemu nadzorništvu v Mariboru ali e. kr. gozdarski nadzorni postaji v Ptuj.

* **Pri volitvah** v štajersko trgovsko in obrtno zbornico so na celi črti zmagali Nemci. Slovenska trgovska in obrtna društva niso v polni meri storila svoje narodne dolžnosti. Dokler bodo ta društva plavala v liberalnem toku, sploh nimamo od njih pričakovati odločnega narodnega dela. Liberalizem je bil vedno v prvi vrsti sebičen in potem še le naroden.

* **Vlada in zadružništvo.** Naše poljedelsko ministrstvo podpira zelo pozitivno naše zadružništvo, ker želi, da si ljudstvo potom zadrug izboljša svoj gospodarski položaj. Pred kratkim je dobila kmetijska zadruga v Makolah 6000 kron in sicer za leta 1909, 1910, 1911 in 1912 po 1500 kron. Podpora je izposlovala Zadruga Zveza v Ljubljani. Kmetje! Združujte se v zadruge, osobito v nakupovalne in prodajalne zadruge, strojne zadruge itd.

* **Liberalni manevri.** Liberalci se na celi strani na videz zelo potegujejo za kompromis pri deželnozbornskih volitvah, na drugi strani pa vse mogoče neresnice spravljajo med svet, da bi ne prišlo do kompromisa. Znana liberalna neodkritost! Sedaj vedo ti ljudje že celo za kandidate Slov. kmečke zveze, čeprav se Kmečka zveza ni imela niti enega posvetoovanja v to svrhu. Tudi mil. g. knezoškofa hočejo liberalci izigravati proti Kmečki zvezi. Liberalci so dobri učenci! Vse to smo že doživeli in preživeli od strani „Štajerca“:

* **„Narodni List“** suknje meri. Dalekovidnost politike celjskih liberalcev je res občudovanja vredna. Pred nedavnim časom so se v „Domovini“ in v „Narodnem Listu“ trudili rešiti veliko svetovno vprašanje, koliko ima dr. Korošec dohodkov na leto, na mesec, na teden, na dan. Se ni bilo rešeno to vprašanje, že je prišlo drugo na površje: kam bo dr. Korošec šel za dekana? Sedaj pa pretresa liberalne možgane že zopet nova pretresljiva novica: poslanec Roškar si je bojda dal napraviti novo črno sukno, nosi zlato verižico in rejen trebušček. Tako poroča napredna glava v zadnjem „N. L.“ Res, duhovita in pereča vprašanja, katerih še cela vrsta čaka na rešitev. Sedaj si bodo celjski liberalci ustanovili dnevnik in tam bodo lahko sproti zasledovali, če si da kak klerikalec napraviti novo sukno, nove hlače ali nove škornje; poleg vremenskih prikazni bo stalno poročilo, koliko posameznim klerikalcem od tedna do tedna trebuh zraste, če se komu vsled tega gumbi potrgajo, koliko klerikalec na dan poje in spi, kolikokrat se mu na dan kihne, kolikokrat se vsekne itd. Tako bosta nov dnevnik pa „N. L.“ že za silo zmagovala ogromno gradivo in zadostila duševnim potrebam „napredne“ inteligence.

* **Nemška lakomnost.** Odkar imajo tudi Slovenci svoje šole, imajo tudi več domačih študiranih ljudi, in ker so ti jako dobri za rabo, dobijo tudi primerne službe in obrti. To pa jezi Nemca, ki je samogolten in ne privošči nobenemu drugemu človeku še kruho-

med narodom, na to pa meda in košček jabolka kot lek proti grlobolu in hrena kot zdravilo proti glavobolu.

Ko smo to zaužili, donese služkinja ribjo juho, za juho pa pečene ribe in medenih kolačev. Vse to smo zalivali z močno sremsko kapljico.

Doktorica je bila le malo pri nas. Tolažila je Mirkeca, ki je bil baš ta dan nekaj zakrivil, pa ga je strogi papa kaznoval s tem, da je moral v svoji sobici čakati, dokler ni povečerjamo. Če se ga potem Jezušček usmili in mu pozvonil, bo smel k božičnemu drevescu, če pa ne, pa v posteljo.

No, ker sva gospa in jaz z združenimi močmi prosila doktorja, naj se kmalu usmili jelnika, je res zvonec kmalu zapel, vrata so se odprla in Mirkec je stal pred bogato okrašenim, v mnogobrojnih lučicah se lesketajočim božičnim drevescem. Zaupno je uprl očesa v mamo in mene, a boječe se je ozrl v očeta, ki ga je rahlo pokaral, potem mu pa dovolil, da si sme vzeti, karkoli mu srce poželi. Ne bom vam popisoval otroškega veselja, vsi smo ga enkrat uživali, žal, da ga ne moremo več tako!

Naglo je mineval čas v prijaznem, neprisiljenem razgovoru. Naposled se je moral Mirkec posloviti in ž njim se je poslovila gospa doktorica, češ, da ne pušči samega svojega miljenčka.

III.

„Kaj misliš, Franjo“, začne moj prijatelj, „kje sem jaz praznoval božič ravno pred desetimi leti? Ugani!“

„Ako ga nisi doma pri svojih dragih, potem si ga pač na Dunaju, kjer si bil tedaj jurist, kolikor jaz vem“, mu odgovorim.

„Ne doma, — in ne na Dunaju, temveč — v Vrbi!“

„V Vrbi?“

„Da, na Koroškem! Ti se čudiš, torej poslušaj: Hrvatje in Slovenci na Dunaju smo prav prijateljski, bratski občevali med seboj. Če je priredil Slovenec veselico, smo se je udeležili Hrvati in če smo mi povabili Slovence, nam tudi niso odrekli. Popevali smo skupaj. Oni so se navduševali za naše bojne pesmi, a mi se zopet nismo mogli naslišati vaših melodioznih popevk. Tako sem se seznanil z nekim koroškim Slovincem, Simonom Potočnikom. Majhen, droban dečko je bil, čist in nedolžen kakor sv. Stanislav, odkritosrčen in dober, da ni nikdar nič slabega mislil o nikomer. „Krokovi“ se navadno ni udeleževal. Če smo ga pa vendar dobili med se in če se je razveselil, smo ga tako dolgo silili in mu prigovarjali, dokler ni zapel, in to sam. Znal je samo eno pesem in od te samo pol kitice, namreč:

„Ribce po jezeru plavajo,
glavce pa venkaj molo.“

Ko je končal, je zazvenel razposajen smeh, da da ga ni bilo moči ustaviti. Simen je bil namreč izvrsten dečko, samo pevec ni bil. Če si mu dal glas, ga ni nikdar pogodil, temveč je zapel nekaj glasov višje ali nižje. Zdaj si lahko sam misliš, kakšno je bilo njegovo petje. In če smo se mu nasmejali, nam ni zameril, seveda, če ni bil slučajno slabe volje, temveč se je šalil z nami vred.“

Da se prijatelju pri pripovedovanju grlo ne posuši preveč, sem vzdignil čašo sremca in s prijateljem Mirkom sva se „pomirila“, to je, izpila sva čašo na medsebojno prijateljstvo. Potem pa je Mirko nadaljeval:

„Jaz in Simen sva postala najboljša prijatelja. Ko so se približale božične počitnice, mi reče neki dan Simen: „Pojdi z menoj na Koroško!“ Izprva sem ga začudeno pogledoval, češ, ali zbijaš slabe šale? Zdaj, v tej zimi in v tem snegu naj grem v še večji mraz, v še debelejši sneg. Saj veš, mi Slavenci smo

mehkužneži in jaz sem si že želel proč iz te burje in iz mraza pod milejše podnebje.

„Povabi me boljše poleti, a ne sedaj“, odgovorim prijatelju.

„E, poleti gre vsak lahko“, odvrne šalivo. „Če si junak, pojdi zdaj! Kaj misliš, da se po zimi ne vidi pri nas nič zanimivega? Gledal boš naše gorske velikane, kako se žare njihovih vrhovi, ko obseva solnce njihove s snegom krite glave. Videl boš Vrbsko jezero, pokrito črez in črez z debelim ledom. Se zaljubiš se v kako krasno drsalko. Ona bo sedla na sani, in ti jih boš rinil kakor ponižen sluga, a pri tem se boš naslajal ob pogledu na bujne lase in na krasno lice, zardelo od mraza in morda od tajnega hrepenenja po tebi.“

Tako dolgo mi je delal skomine, da sem pisal očetu, materi in svoji izvoljenki, je li nimajo nič proti temu, da ne pridem to leto domov božičevat. Ko sem dobil vsestransko dovoljenje, sem se res odpeljal s prijateljem v njegovo domovino.“

Ko sva se zopet okrepila s čašo vina, vprašam doktorja:

„Ali si doživel kaj posebno znamenitega na Koroškem?“

„Zabaval sem se izvrstno. Godba je svirala ob jezeru in na ledu plesali smo četvorko. Druge nesreče ni bilo, ker sem bil pustil srce na Hrvaškem.“

„Kaj pa z razmerami koroških Slovencev si se kaj seznanil?“

„Pravil mi je o njih že v Beču prijatelj Simen. Da je govoril resnico, sem spoznal sam za svojega bivanja v tej deželi. Svabčarji so res grozni in to v popolnoma slovenskih krajih. Naj ti povem še en dogodek, ki se mi je pripetil takrat.“

Sprehajam se po cesti — kolikor so spominjam proti Beljaku — in čakam Simena, ki se je nekje zadržal. Kar zaslišim otroški jok. Ozrem se in zagle-

ve skorje ne. Kaj bi radi imeli! Te dni so zborovali na Dunaju nemški apotekarji in nekdo je tožil, da je preveč čeških apotekarjev in da je to slabo za Nemce. V svoji modrosti je nasvetoval to-le: Vsak narod naj izobrazí samo toliko lekarnarjev, kolikor mu pripada po njegovem številu. Torej naj se omeji njih število, kakor so nekdanje omejevali število rokodelcev po mestih. To je bila nemška postava, z njo so silili naše rokodelce, da so morali svoje zive dni služiti nemškemu mojstrom za pomagače in le tedaj mogli postati mojstri, če so se oženili s hčerami nemških mojstrov. To je bila nemška „svoboda“ in pod ta jarem bi nas ti „svobodnjaki“ radi hitro spel vpregli. Seveda se za take budalosti ne bo našel noben državni zbor; a kaže nam jasno, kako si mislijo take buče „novo svobodomiselnost Avstrijo!“

* **Posnemanja vredno.** Vrli Mohorjani v Slivnici pri Mariboru so darovali za mariborsko dijaško kuhinjo 40 K in za obmejne Slovence 20 K.

* **Poslanci S. K. Z.** so pretekli teden z vso odločnostjo zahtevali, da se takoj prične druga podpora akcija zaradi suše na Sp. Štajerskem. Min. predsednik Bienert je obljubil, takoj vpeljati vse predpriprave.

* **Za poškodovane po suši na Sp. Štajerskem** je izgovoril državni poslanec Roškar v državni zbornici dne 19. t. m. pri predlogu za podpore prav tehnološke besede. V kratkih, jedrnatih besedah je opisal slabo stanje kmečkega stanu in njegovih delavcev. Tudi dobra trgata in bogato sadje kmetu nista pomagala, ker ti pridelki nimajo letos nobene cene. Prva podpora v senu in slami nikakor ne zadostuje in bi bila brez vsega pomena, ako ne sledi kmalu druga. Na samo kmetu, ampak tudi viničarju, ki je živinorejec, se mora pomagati. Stanje kmečkega stanu se sploh mora povzdigniti, da ga ne bo vsaka uima spravila v največje težave. Poslanec je s svojo zgovorno besedo našel mnogo poslušalcev in priznanja.

* **Zaradi dobave soli** so poslanci S. K. Z. bili pri voditelju finančnega ministrstva ter se pritožili čez počasno postopanje v Gradcu. Voditelj je obljubil odpomoci.

* **Potovalni učitelj Goričan** je član „Narodne stranke“ v Mariboru. Da še bolj dokumentira svoje liberalno prepričanje, se je dal voliti v načelnstvo vinske zadruge v Celju, kjer sedi v bratovskem obsevu z najhujšimi sovražniki organiziranega kmečkega ljudstva, dr. Božičem, Benj. Kunejem, Malus-om, kandidatom Zdošekom, Cvetkom, Črnelcem, Mih. Joštom itd. skupaj. Vprašamo g. Goričana: Ste Vi potovalni učitelj za dohtarje in magnate, ali za kmečko ljudstvo, katero stoji skoraj popolnoma v taboru K. Z.? Ali smatrate za umestno, da se kot deželni gospodarski uradnik umešavate v politiko in delujete proti kmečkemu ljudstvu? Mislite, da se s tem, da javno delujete za liberalce, zahvaljujete duhovnikom in pristašem Kmečke zveze za to, da so za Vaša predavanja agitirali? Ali ne veste ali nečete znati, da je celjska vinska zadruha le neka akcijska družba vinskih magnatov, a ne kmečka zadruha? O Vašem postopanju se še pomenimo!

* **Dr. Ploj** se je v državni zbornici branil proti napadom poslanca Malika ter milo zatrjeval, da nikdar ni bil Nemeč in da je vedno in povsod deloval za slogo med Nemci in Slovenci. Opravičevanje pred Nemci in opisovanje samega sebe, kako krotek je proti Nemcem, je naredilo, kakor se nam zatrjuje, na slovenske poslance skrajno slab utis. Če dobimo brzopisni zapisnik v roke, priobčimo Plojeve solze.

dam nedaleč od sebe deklico, ki je plakala in klicala: „Mama, mama!“ Ze se ji mislim bližati, ko me dete zagleda in priteče k meni. Prime me za roko ter me vleče, rekoč: „Odvedi me domov!“ Prašam jo.

„Kje pa si doma?“

„I — doma“, mi odgovori dekletce in me potegne krepkeje za seboj.

„Kje pa je to?“ jo vprašam zopet.

„Tam, kjer mama kuhajo“, odgovori nestrpno čakajoč, da jo povedem do matere. Dasi se mi je smililo zapuščenost dekletce, sem se moral vendar malo zasmejati na ta prav otročji odgovor. Vlekla me je za seboj in šla sva dalje. Začnem izpraševati deklico, zakaj je ostala sama. Ali nisva se mogla razumeti. Jaz sem za veliko silo lomil slovenščino, dete pa je govorilo koroško narečje. Oziral sem se neprestano po Simnu in kamen mi je padel od srca, ko sem ga zagledal, da hiti za nama. Z začudenjem je gledal mojo malo spremljevalko. Ko sem mu stvar pojasnil, začne on dete izpraševati. Razumela sta se in dete je povedalo, da je šla mati na delo, ona sama pa in njena starejša sestra ste šle v trg. Dete je bilo trudno od dolgega pota in je nazaj grede tožilo in jokalo. Sestra pa je postala nevoljna, pustila dekletce in odšla sama naprej domov.

„Lahkomiselni, brezvestni ljudje“, rečem Simnu, ko mi pove žalostno usodo najine male znanke.

Ko gremo vsi trije dalje, pridemo do razpotja. Simen vpraša deklico: „Kod pa zdaj?“ Revica je gledala in ugibala, toda ni vedela, po kateri poti je prišla od doma. Nazadnje se odločiva za eno izmed obeh poti. K sreči pridejo za nami neke ženske. Ko je deklica povedala, čegava je, so žene obljubile, da poščejo mater in da ji izročijo dete. Ko sva bila sama, začne moj prijatelj Potočnik, ki je bil fantast, kakoršen si ti:

„Taka zapuščenost deca smo vsi koroški Sloven-

* **Za obmejni sklad.** Posojilnica v Ljutomeru, namesto razsvetljave dne 2. grudnia 30 K, Jur. Kovač, Ljubljana 8 K.

* **Slovensko čebelarstvo društvo** za Spodnji Štajer zboruje dne 28. grudnia t. l. ob 11. uri predpoldne v slovenski šoli v Ormožu po sledečem vporedu: 1. Pozdrav. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Volitve. 5. Predavanje pot. učitelja g. Juraničiča. 6. Slučajnosti. Vsaka podružnica naj pošlje svoje zastopnike. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

Mariborski okraj.

m „Verluchter windischer Hund“ (prokleti bin-dišarski pes) ta in enaka psovanja Slovencev so v Mariboru že kar na dnevnom redu. Kdor ima večkrat opraviti na ulici, lahko sliši te vzbruhe nemške in nemškutarske onemoglosti po desetkrat na dan. Policija ve za to prav dobro, a ne stori proti temu ničesar. Tukaj naj bi se pobrigal naš slavni občinski svet in napravil red, slovenske napise in zastave pa naj pusti na miru.

m **Studenci pri Mariboru.** Na naši nemški ljudski šoli, ki jo obiskujejo skoraj izključno slovenski otroci, imamo, kako znano, nepotrebne paralele z nemškim učnim jezikom. Nekateri slovenski stariši so napravili prošnjo na deželni šolski svet, da se naj nemške paralele opustijo in spremenijo v paralele s slovenskim učnim jezikom. Spoznali so, da je potrebno, če se njih otroci tudi nauče slovenski jezik, ki je danes v vsakem uradu potreben. To je pa seveda mariborske nemške burgarje strahovito razburilo. Tuhtali so in tuhtali, kaj bi se dalo proti temu napraviti. Slednjič so jo vendar le pogrnuli. Sklicali so za ponedeljek zvečer v gostilno „Kreuzhof“ shod, na katerem bi se naj protestiralo proti omenjeni zahtevi. Prišlo je res do sto ljudi, a videlo se je na obrazih, da dober del poslušalcev niti ne ve, za kaj se gre. Govoril je mariborski deželnozbornski kandidat učitelj Gassareck. Razpravljal je o vseh možnih in nemožnih stvareh, kar mu je pač prišlo v njegovi brezmejni skrbi, izpodrinuti slovenščino na ljudskih šolah, na pamet. Slavil je nemški jezik in nemško kulturo (ki obstoja mimogrede omenjeno, pri nas v tem, da se psava in zahrbtno napada Slovence in razbija okna) na vse pretege, ni pa omenil dejstva, radi katerega se je napravila prošnja na deželni šolski svet, namreč, da je večina otrok slovenska in da se morejo ti otroci le na podlagi slovenskega jezika kaj naučiti. Nek drug govornik se je razvnel nad „črno“ stranko, čes, da je ona edina povzročila to prošnjo in da hoče vsejati sovraštvo med Slovence in Nemce. Poslušalci so se mu seveda smejali. Končno je bila še sprejeta resolucija, v kateri se protestira proti ustanovitvi slovenskih paralel, ki bi le napravile nemir (!) med ljudstvom in ker ima Maribor izključno nemško šolstvo, torej mora tudi biti v Studencih nemška šola (zelo modro!). Utruktivistične (dvojezične, čitatelj resolucije je izgovarjal „ultraquistische“) šole stoji globoko pod nemškimi. Če se name-ravajo razrediti razširiti, smejo se razširiti samo nemški. — Kdor ne pozna naših razmer, moral bi se tem kolobocijam iz srca smejati. Obžalovati moramo le poslušalce, ki so v svojo lastno škodo, ako se slovenske paralele ne dosežejo, glasovali za to tako nespametno utemeljeno resolucijo.

m **Selnica ob Dravi.** Vsled sklepa učiteljske konference se izreka veleč. g. župniku G. Hrstel-u v imenu učiteljstva in otrok najsrčnejša zahvala za velikodušni in patrijotični dar 50 K, ki jih je podaril šoli ob priliki cesarskega jubileja za pogostenje

ci. Sami tavamo in iščemo poti do skupne matere. Koliko imamo bratov in sestri, ki nas ostavljajo, ker so jim že preveč naše tožbe, ker nas ne umejo ali nočejo umeti. Zapustijo nas in naš narod, pa grede svojo pot, na kateri ni ne kamenja ne trnja, grede tja, kjer ni treba poslušati jadikovanja, med srečnejši narod, v tabor tujece. In vest jih ne peče, da so nas pustili brez vodnika. Se zasmehujejo nas in naše tožbe.

„Vidiš, doktore, prijatelj Simen je imel prav. Nj treba biti fantast, da tako govoriš. Mati bi morala biti koroškim Slovincem — vlada. Ali ona jim je mačeha, ki ljubi samo svojo deco — Nemce. Slovenci pa so samo na poti razvajenemu edinčku — Nemcu. Vlada bi le svojega ljubljénčka obsipavala z vsemi darovi, božičnimi in drugimi. Ker se pa oglašja tudi drugi sinček, Slovenec, bi mu mačeha rada s silo zaprla usta, da ne bi kričal. Boji se, da ne bi tudi njega morala potolažiti s kakšnim darilcem na škodo sinčka — Nemca. Se več — slovensko deco odtuja je slovenski materi in tako dobivamo brate in sestri, ki nočejo poznati ne svojih bratov in sestri, ne svoje matere!“

„Vem prijatelj, da ste zatirani“, odvrne doktor. „In dasi sem prozajičen, vendar čutim, globoko čutim ljubezen do slovenskih bratov. — Ali, že je od-bila enaista ura. Predno nama prinese dekla čaja, izpijva čašo na srečnejšo bodočnost Slovanov. Naj nas blagoslovi novorojeni kralj!“

Trčila sva in zapela:

„Narodi se kralj nebeski od Marije čiste Djevice.

Na tom mladom ljetu veselimo se, mladoga kralja mi molimo!“

Pri polnočnici, kamor sva kmalu potem odšla s prijateljem, sem molil za srečnejšo bodočnost koroških Slovencev.

šolarjev in za spominske slike, ki so se razdelile med učence.

m **Gov. Sv. Kungota.** Dne 19. t. m. zjutraj je zgorel še-le letos zgrajen umetni mlin gosp. Ludevika Grosegger.

m **Mladeniška zveza** v Jarenini je imela v nedeljo, dne 20. t. m. svoj mesečen poučen shod. Udeležba je bila jako lepa. Nad 50 samih vrlih mladeničev je bilo zbranih. Zalibog, sta nas oba naprošena govornika na cedilo pustila. Namestu nju pa je govoril skoraj eno uro kaplan g. Vračko o perečih današnjih vprašanjih. Tudi mladenič Karol Rojs je govoril o pogubljivem uplivu žganjepitja.

m **Jarenina.** Prav imenitna reklamna sredstva ima na ia v svoji gostilni Jakob Hanzek, tam blizu Sv. Marjete, na poti, ki pelje iz Št. Jakoba - Jarenine v Maribor. Že sam napis „Gasthaus zur Kunstmühle“ ti pove, da se shajajo v tej gostilni — če se ji sploh to ime priklada sami „künstni“ pa „fajn“ ljudje. — Imel sem pred kratkim priliko, da sem kot žejni potnik pogledal v ta künstni mlin. Res, povem Vam, g. urednik, ne bo Vam žal, če enkrat pogledate v to künstno koč. Same saperbolsko fajn reči se tam vidijo. Ta štimani gospod Hanzek imajo namreč tam izloženo srečo vseh sreč — „ljubega Stajerca“, pa seveda mariborsko špelo zraven. Fleten parček to! Hanzek pa se svoji mili mamki Germaniji hoče še bolj prikupiti s tem, da si je postavil na mizo, namesto popra in soli ter kruha, veliko škaltjo — Süd-mark-Sammelkasten. To je tista skrinja blaženosti in sreče, iz katere zajemljejo gospod Hanzek vse svoje künstni in jih širijo po rojstni jim Nemčiji — tam pri Sv. Jakobu v Slov. Goricah.

m **St. Ij.** v Slov. goricah. Iz Celja smo pre-jeli od č. g. Jak. Kosi, kaplana, izdaten božični dar 132 K 50 v za naš „Društveni dom“, katere je ta vrli rodoljubni gospod nabral med celjskimi Slovenci. Vsem blagim dobrotnikom: Bog stotero povrni! Bog daj obilo tako požrtvovalnih, obmejne brate ljubečih gg.! Potem je upati, da bode kmalu stal sredi St. Ijja naš — Slovenski društveni dom! Vsem našim dosedanjim in bodočim dobrotnikom vesel Božič in srečepolno novo leto!

m **Za društveni dom** v St. Iju je izročil gosp. Boštjan Kristovič v Avbergu našemu upravništvu 1 krono. Rodoljubi, posnemajte!

m **Partinje.** Občinski odbor je imenoval dne 3. maja t. l. sledeče zaslužne može častnim občanom občine Partinje: Gg. Franc Wella, okr. načelnik, Janez Roškar, okr. namestnik in dr. poslanec, Fr. Krajnc, okr. odbornik. Slednji v zahvalo, da nas je edino po njegovem prizadevanju okrajni odbor tako zdatno podpiral pri tako težavnem prevzetju dela nove ceste z dozdaj že izplačanimi 1600 kronami in z obljubo, da se prejmemo 300 kron takoj pri zgotovitvi drugega kilometra. Nudalje je imenoval odbor častnim občanom č. g. Ivana Bosina, kaplana pri Sv. Jurju kot zadoščenja za obrekovalni napad v ptujskem Štajercu radi tukajšnje občine, in g. Jurija Pavalec.

m **„Framska fajerber in g. hauptman“.** Že dva meseca obdeluje mariborska sodnija izlet framskega fajerbera in njegovega hauptmana. Poleteli so v framsko okolico na treh vozovih in, spili so dva soda piva. Veseli so se vračali proti domu. V Zagavčevi gostilni pa je bila godba in ples. „Fejerber“ bi rad plesal, pa narodna dekleta niso hotela. To je razkačilo hauptmana, izdal je povelje: „Auf mein Kommando absitzen, naj košta sto ali dvesto kron.“ Fejerber je naredil „hura“ in „Sturm“ na gostilno, po dekletih in fantih. Državno pravdnštvo pa je na podlagi orožniške relacije obtožilo fante in dekleta, ne pa „fejerbera“. Obravnava, ki se je vršila dne 18. t. m., pa je postala za g. hauptmana usodna. Zaslišane priče so tako neugodno za fejerber izpovedale, da se je morala obravnava pretrgati, ker se je zoper hauptmana in fejerber uvedla preiskava zaradi hudodelstva javnega nasilja. Pa še naj kdo trdi, da „Stajerc“ nima prav, da nemški poveljni jezik ne dovede fejerbera do nemške kulture! O izidu bomo svoj čas poročali.

m **Zamarkovo.** Umril je dne 14. decembra t. l. Hinko Solak, veleposestnik in občinski odbornik v 59. letu svoje starosti. Čeravno Nemeč, bil je nam Slovincem vedno naklonjen. Občinski odbor, na čelu gospod župan Rop, mu je kot svojemu odborniku skazal zadnjo čast s tem, da se je skoraj polnoštevilo udeležil pogreba. Kako je bil rajni še od prejšnjega časa kot gostilničar in mesar v Sv. Lenartu priljubljen, pokazal je njegov mnogoštevilni pogreb. V njegovih gostilniških prostorih nisi nikdar opazil kaj takega, kar bi žalilo slovenski čut, kakor sedaj pri njegovem nasledniku, sinu, kjer se vidijo nabiralniški nemškutarskih društev. Zato pa se zavedni Slovenci njegove gostilne ogibljejo.

m **Slov. Bistrica.** Pri učencih prvega razreda tukajšnje nemške ljudske šole se je pojavila škrlatica.

m **Studence pri Poljčanah.** Bralno društvo priredi skupno z mladeniško zvezo na novega leta dan poučno mladeniško zborovanje. Vse mladeniče prav prijazno vabimo, da se tega zborovanja udeležijo v obilnem številu.

m **Studence.** Lepo slovesnost s slavnostnim nagovorom gospoda nadučitelja J. Kokla, z deklamacijami otrok in petjem je tukajšnja šola pripravila

učencem dne 2. dec. Vsi povabljeni so bili jako veseli te prireditve. Solarji so dobili pri tej priliki tudi mah obed in gospod šolski načelnik Franc Koropec jim je dal dobrohotno dosti prijetne brezalkoholne pijače, ki jo zdaj sam pripravlja, kar je tudi znamenito za našo župnijo. Po tej slavnosti smo se vsi podali k prijazni podružnici sv. Lucije, kjer so vsadili mošnje in mladeniči tri že močne, od deklet ovenčane lipe iz Ant. Jugovega gozda v spomin treh letošnjih jubilejev: eno v čast Mariji, eno papežu, eno cesarju, vsako s primernim nagovorom gospoda župnika in streljanjem topičev. Tudi podpisali so se odrasli in otroci v spominsko knjigo. Ako da Bog, da bodo lipe lepo rastle, pričale bodo poznim rodovom o letošnjem znamenitem letu.

m V Studenicah pri Poličanah je umrla dne 17. t. m. gospa Viljemina Kokl, nadučiteljova soproga, v 34. letu svoje dobe. N. v m. p.

Ptujski okraj.

p Ptuj. Glasbeni večer so priredili prijatelji glasbe v nedeljo, dne 20. dec. v čitalnični dvorani na Ptuj. Bil je sicer le kvartet oz. tercet (gosli, cello, pianino). Po prizadevanju na novo došlega č. g. Alojzija Sedivy-ja je uspel ta večer tako izborno, da je bila med mnogobrojnim, odličnim občinstvom le ena beseda: kaj takega pa na Ptuj! že dolgo nismo slišali G. o. Alojzija je izvajal svojim goslim tako mišle glasove, s toliko fineso in spretnostjo tudi v najtežjih legah, da smo nehote morali priznati: tako igrati zna le Čeh, ki pride že z gosli na svet in se že prvokrat v akordu zaječe! Pa tudi Slovenci in Slovenke v svojih ulogah niso zaostajali za svojim vodjo; g. dr. Bela Stučec nam je s svojim povsod po Slovenskem znanim, izvrstnim in krepkim glasom pokazal krasoto slovenske umetne pesmi; zlasti sta zbužjali „Predsmrtica“ in Gregorčičeva nedosegljiva: „Pogled v nedolžno oko“ naravnost strmenje. Gospi- ci Ang. Milčinski (Hajdin) in Anica Schreiner sta se nam ta večer predstavili kot izredno izvežbani igralki na glasovir oz. pianino; gosp. učitelj Vabič je spretno spremljal na cellu. Ta glasbeni večer, ki nam je tako jasno pokazal, kake izvrstne slovenske glasbene in pevske moči imamo na Ptuj in okolici, pa je znamenit še tudi po odličnih gostih, ki so prihitali v čitalnico: sam g. glavar ptujski, pl. Weiss je prišel v spremstvu g. šolskega nadzornika oziroma ravnatelja Dreflaka; videli smo tudi odlične gospe iz Maribora, Celja in drugod. Vrlim prirediteljem, ki so vstopnino določili za uboge otroke slovenske šole v Ptuj, zlasti pa g. o. Alojziju kliče: le tako naprej! Podajte nam kmalu kaj enakega.

p Ptuj. Umrl je na Ptuj dne 18. decembra Franc Majcen, delovodja pri mizarju Kratzerju v 66. letu svoje starosti. Rajni, ki je bil jako veren kristjan in zvest Slovenec, je v svojih mladih letih romal v sveto deželo in tudi v Rim. Sedaj pa se je podal na najdalje romanje: v srečno večnost. — Dne 21. decembra pa je umrl zasebnik Alojz Cehner, 86 let star, vrl Slovenec, po nepopisnih bolečinah; pravi Job, pa ne gamo po trpljenju, ampak tudi po svoji potrpežljivosti; peše štiri tedne, dobesedno, ni ničesar drugega zavžil, kakor le par kapljice vode. Naj obhajata priprosta, a mnogim znana vrla moža vesele božičnice v večnosti.

p Ptuj. Velika suša je že bila v zadnjem času na Ptuj in okolici, povsod je že začelo primanjko- vati pitne vode, tudi najglobejši studenci so začeli usahovati. Sedaj pa sneži in deži, da imamo mokro in neprijazno vreme.

p Okrajni zastop ptujski je imel dne 17. t. m. občni zbor, na katerem se je sprejel račun za l. 1907. in proračun za l. 1908. V nemških listih niso priobčili o teh računih nobenih številk, čeravno je nava- da, da se vsaj skupni izdatki in prejemki priobčijo. Ali se gospodje bojijo priobčiti številk?

p Sv. Lenart pri Vel. Nedelji. Mladeniška zve- za ima v nedeljo, dne 27. decembra poudčen shod ob 3. uri popoldne pri g. Vek. Dolinšku v Podgorcih.

p Ormož. Naši liberalci so uprizorili lov na pri- staše s tem, da hočejo ustanoviti 27. dec. neko vinorej- sko zadrugo. Njihov namen ni, pomagati kmetom, tem- več za deželnozbornske volitve dobiti glasove. Če bi bil njihov namen, res kaj storiti za povzdigo vinske kup- čije, bi spravili klet, društvo na noge, a ne ustanov- ljali — nove zadruge. Zborovanje bo popolnoma po- litično, saj nastopita kot govornika agitatorja Narod- no stranke Lesničar in Štibler. Kmetje! Ne poslušaj- te liberalnih agitatorjev! Za povzdigo vinske kupče- je dela Kmečka zveza previdno priprave, o čemur se bode v kratkem več izvedelo.

p Sv. Bolhenk pri Središču. Pri nas smo dne 29. nov. ustanovili hranilnico in posojilnico, ker uvi- dimo potrebo kmečke posojilnice ne-le radi tega, da ljudstvo navajamo k štedljivosti, ampak osobito radi tega, da rešimo ljudstvo iz krempljev onih dobrih prijateljev v Središču, ki zahtevajo 10 odstotkov, da celo 15 odstotkov obresti od posojil. Pa tudi posojil- nice v Ormožu so drage, saj zahtevajo 6 odstotkov obresti, nadalje upravino itd., tako, da plača dolž- nik nad 7 odstotkov. Naša kmečka posojilnica obre- stuje hranilne vloge po 4% in daje posojila po 5% brez vseh postranskih stroškov. Prošnje za intabula- cijo itd. izvršuje posojilnica sama brezplačno. Delež znaša samo 2 kroni, vstopnina 1 K. Posojilnica ura-

duje vsako nedeljo po maši v hiši g. Vinc. Lukmana. Hranilne vloge lahko vsakdo vložiti, četudi ne prebi- va v naši župniji, posojila dobijo le oni, kateri imajo posestvo v naši župniji ali pa prebivajo v naši župni- ji. — Komaj so naši liberalci izvedeli, da smo usta- novili posojilnico, so postali razburjeni kakor sršeni, če dregneš v njihovo gnezdo. Cela liberalna arma- da je bila po koncu, modrovali so dolgo in slednjič iztuhali, da je potrebno ustanoviti še eno posojilni- co. Brzovjavno so poklicali agitatorja Narodne stranke Štiblerja, ki je prihitel svojim ljubim na pomoč in jih prepričeval, da je v naši župniji še ena posojil- nica potrebna. Strme so poslušali liberalci njegove besede, posebno korajžni so postali, ko jim je zatrje- val, da pred enim tednom ustanovljena posojilnica ne bo registrirana, ker le on je zmožen ustanoviti posojilnico in ker bo on telegrafičnim putem dosegel registracijo. Ker je pa naša posojilnica že začela de- lovati, liberalna pa še ne, izprevidijo lahko vsi, s kakimi lepimi sredstvi tieluje od Zadrugne zveze v Celju plačan agitator. Direktor „nepotrebn“ liberal- ne posojilnice so postali oče Zabavnik, ki sedaj tir- jajo posojila od vseh, kateri so s kmečko posojilnico v zvezi. S tem oče naših mož ne bodo austra- hovali, temveč le nam koristili, ker spoznamo od dne do dne bolj, kako so liberalci. Nepotrebna liberalna posojilni- ca se imenuje Narodna hranilnica in posojilnica. — Nameravali so jo imenovati Narodne stranke posojil- nica, a v Celju so rekli, da to ni delo „po ovinkih“. Delež pri liberalni posojilnici znaša deset kron, vs- topnina 2 kroni. — Naši liberalci so naročili tambu- rice, a strah in groza, same nočejo igrati, in sedaj jih hodijo gledat in čakajo, kdaj bodo zaslišali kak „Narodne stranke kompromis-mars“. — Strune mlo- vi molčite?

p Sv. Bolhenk pri Središču. Preteklo nedeljo se je vršil pri nas v šoli poučen shod. Predaval je gospod Vlad. Pušenjak, potovalni učitelj v Mariboru, o pomenu kmečkih posojilnic in o varčevanju ter na- zadnje pobijal nezadržno gonjo in nasprotovanja na- sprotnikov naši hranilnici in posojilnici. Z vzgledi in številkami je ovrgel vse neresnične trditve na- sprotnikov, kateri so poslali enega vohuna k zboro- vanju. Škoda, da niso prišli v večjem številu, da bi slišali resnico. Vsi navzoči smo iz besed govornika zopet našo posojilnico, zato se bomo iste še tem bolj oklepali.

p Sv. Tomaž pri Ormožu. Tukajšnji mladeniči bodo 26. in 27. dec. t. l. po večerni v šoli vprizorili igri „Križar pri svitem rogu“ in „Nezadovoljni drvar“. Tudi sosede ujudno vabimo.

Ljutomerski okraj.

l Ljutomer. Može in mladeniči iz gornjerad- gonskega in ljutomerskega okraja in drugih sosednjih župnij! V torek in v sredo, dne 29. in 30. decembra se vrši pri nas v teiovadnici Franc-Joželove šole so- cialni tečaj. Znano je, da so se taki tečaji vršili v Mariboru, v Celju, v Slovenjem gradu, Trbovljah itd. — Udeležiti se teh tečajev, je bilo za nas skoraj nemogoče. Stroški za vožnjo, hrano, stanovanje, so bili preveliki. Ze davno smo gojili željo, naj so podob- ni tečaj priredi v naši sredini! Ti želji bo ustreženo. Nihče se ne bo mogel izgovarjati, ker bo vse stroš- ke prevzela S. K. S. Z. Ker so ti tečaji nekake iz- obraževalne šole za naše slovensko ljudstvo, nekake ljudske akademije, zato pa naj ne bo razumnega mo- ža in mladeniča, ki bi zanemaril to ugodno priliko! Kdor noče izobrazbe, temu ni pomoči! Na svidenje v Ljutomeru.

l Ljutomer. Novica o socialnem tečaju nas je vse zavedne može in mladeniče zelo vzradostila. Upa- mo, da naša župnija ne bo prezrla velike ugodnosti, ki nam jo nudi Slovenska krščansko-socialna zveza. Udeležiti se hočemo v kar največjem številu, tudi tu- jim gostom napraviti gostoljuben sprejem. Na veselo svidenje! Pridite! Spoznavajmo se!

l Ljutomer. Izvolil se je dne 21. grudna novi cerkveni konkurenčni odbor. Izvoljeni so: Ljudevit Babnik, Martin Lipovec, Peter Brunčič, Ivan Kova- čič, Frančišek Makoter.

l Sv. Križ pri Ljutomeru. Pomenljivo vršil se je zaključek letošnjih trojnih jubilejev na dan Brezm. spočetja 8. dec. v prijaznih Banovcih, kjer so si do- bri občani svojo kapelico lepo prenovili in v njo po- stavili novo, veliko kamnato podobo lurske Matere božje, in novi podobi sv. Alojzija ter sv. Florijana. Pri slavlolu se je med zvonjenjem in gromenjem to- pičev združila domača procesija s sosedno iz Verže- ja. Blagoslovili so z banderami, majhami itd. ozalj- šano kapelo domači č. g. župnik Weixl, z asistenco veržejskega č. g. župnika Janžekoviča in domačega č. g. kaplana Bolkoviča, in imeli so na to prav pri- meren govor. Pozneje se je nabralo v prijetni družbi za dijaško kuhinjo v Mariboru 7.50 K. Hvala vsem darovalcem.

l Gor. Radgona. Popravek. Notica v „Slov. Gosp.“ št. 51., dne 17. decembra, o podpori, katero je razpisal okrajni zastop gornjeradgonski povodom ju- bileja Njih Veličanstva cesarja Franca Jožefa I., je bila deloma pomanjkljiva, deloma kriva. Okrajni za- stop gornjeradgonski je pri občnem zboru dne 11. av- gusta enoglasno sklenil: „Glede na to, da naj jubi- lejni dar tudi okraju koristi, se naj osmim viničar- skim fantom da podpora a) v znesku 50 K za obis- kanje kake viničarske šole, in dvema kmečkima fan-

toma podpora po 100 K za obiskanje kmetijske šole, ki se namerava ustanoviti pri Sv. Jurju na juž. žel. 100 kron pa se podari „Društvu za obrambo otrok in oskrbo mladine“ sodnega okraja gornjeradgonskega. Zapisnik okr. zastopa.

l Boreci na Murskem polju. Rogat gost. Dne 14. dec. popoldne približa se boječ gost Jurševi gos- tilni od kolodvorske strani na nekaj metrov, a ko za- gleda ljudi, odnese pete za boreške vrte, kjer si hoče malo oddahnuti. Toda gospod Jureš, izboren lovec, s svojim sinkom Lojzecom, sta mu hitro za petami in ga pozdravita s par streli, ki pa kožuharju naredita: le veselje, da skoči več metrov kvišku in jo odkuri- dalje v boreško vas za hiše, kjer si misli zopet odpo- čiti. Tukaj ga gospod Jureš popraska s šprihom po buči, da telesi na tla. In ta gost? Ko žrebe velik, do 100 kg težek, mlad jelen z dolgima brezvejnata ro- govoma! Ljudje se poprašujejo, od kod neki je prišel ta-le gost in naredil gostilničarju Jurešu toliko vese- lja? Seveda nikdo ne ve odkod, ker niso našli pri njem domovinskih bukvic! Cestitamo gospodu Jurešu na izvanrednem lovskem plenu, kakoršnega še men- da ni bil deležen na Murskem polju noben lovec.

l Bralno društvo v Veržeji priredi veselico dne 3. prosinca 1909 v prostorih g. Rozmana s sledečim sporedom: A. Gledališka igra „Dan sprave“ (Slika iz kmetijskega življenja v 4 delih). B. Pevske točke. C. Prosta zabava, kakor: a) šaljivi srečolov, b) šaljiva pošta, itd. Za- četek točno ob 5. uri zvečer. K obilni udeležbi ujudno vabi odbor.

l Cezanjevci pri Ljutomeru. Naše bralno društvo bode imelo svoj redni občni zbor dne 3. prosinca prih. leto, v šolskih prostorih. Začetek ob 2. uri popoldne. Po zborovanju bode v gostilni Muanovi prosta zabava pri kateri sodelujejo križe-ski tamburaši. Odbor.

Slovenjgraški okraj.

s Občina Lehen pri Ribnici na Pohorju se razdeli vsled sklepa štajerskega deželne zborna z dne 20. sučca 1907, ki ga je sedaj cesar potrdil, v dve kmetjski občini.

s Slov. bralno društvo v Šmartnem pri Velenju priredi doe 27. decembra v župnišču po večernih igrokaz: „Najdeca heči“. Ker je dobiček namenjen za božičnico revnim otrokom, vabi k obilni ude- ležbi odbor.

Konjiški okraj.

k Na Prihovi priredi dež. potovalni učitelj g. Martin Jelovšek, ki je bil o priliki cesarjevega ju- bileja radi svojih zaslug, ki si jih je stekel za biko- reje, odlikovan s križem, meseca februarja poudčen tečaj gospodarjem in gospodinjam. Čas in natančen spored se bo naznanil o pravem času. Le pridite v obilnem številu!

k Zreče. Tukajšnje politično in gospodarsko in bralno društvo „Straža“ si je zasnovalo namen, da bi vsestransko pospeševalo izobrazbo ljudstva. Isto je dne 20. decembra pri g. Kračunu imelo občni zbor. Z istega povzamejo nekoliko pobirkov. — G. deželni poslanec Terglav nas je nameraval počastiti s svojim prihodom, toda obolelost je njemu in nam ve- selje spremenila v obžalovanje. Zborovalci so mu za- zeleli krepko ozdravljenje. — Društveni načelnik, g. Lamut, je govoril o važnosti shodov in zborovanj. G. Sadek je podal tajniško poročilo o društvenem delo- vanju s posebnim ozirom na volitve. Te so našemu kraju pridobila dobro ime. Ob času volitev namreč- časniki priobčujejo suhe številke oddanih glasov, do- brih in slabih; bračci številke študirajo in po njih sodijo zavednost ali pa zabitost in nerazsodnost vo- litcev. Nam je tozadevno pohvalo priskrbelo v prvi vrsti prebiranje dobrih časnikov. Na pr. vrli „Slov. Gospodar“ samo na društven naslov prihaja v 40 iz- tistih, tudi mladeniški „Naš Dom“ do 40 listov. K temu številu seveda še pridejo zasebni naročniki. — Gospod Vidmaz je v šaljivih besedah primerjal do- brega gospodarja z društveno blagajno. G. Potnik je navdušeno obravnaval o združevanju ali organizaciji kmetov in njihovih prijateljev iz raznih stanov. — Dne 20. avgusta 1898 se je slovesno vršil ustanovni ali prvi shod našega društva v hiši gospoda Petra Dobnik. Imenovani je društvu skraja načeloval čez dve leti, potem pa je razodel željo, naj bi vodstvo prevzela mlajša moč. In od tistokrat načeluje društvu g. Lamut. Istemu se je danes zopet izročila častna služba za prihodnje leto. Letos smo torej dopolnili de- seto leto društvenega življenja, in ob desetletnici je prvi načelnik društva, g. Peter Dobnik, bil izvoljen. za častnega uda društva „Straža“ v Zrečah.

k Vitanje. V predzadnji številki „Slovenskega Gospodarja“ je dopisnik od Sv. Kungote na zelenem, sedaj belem Pohorju, omenil tudi podporno krmo. Mi popolnoma soglašamo z njegovim izvajanjem: krma je v resnici dobra, toda malo jih je, ki so jo dobili. Zeleti je še državne podpore v slami in otrobih! Če bi le ne bilo zopet s tem toliko uradnega posla! Tudi glede naročnikov na tako koristen časnik se vjemam z dopisnikom, upam, da se bo število naročnikov v prihodnjem letu pomnožilo, kakor je slišati! Kajti „Slovenski Gospodar“ je prvi naznanil, da je pomoč glede pomanjkanja krme iz državnih sredstev gotova. Kmetje! Stopite v kolo Kmečke zveze in bodite na- ročniki tega gospodarskega lista, v njem bodele čitali delovanje naših gospodarstvenih in deželnih po- slancev, pa tudi promet in cene živil in živine. — Kako se je pa tukaj slavil cesarjev 60letni jubilej, bodeš vprašal bralec? Reči smem, prav veselo! Na predvečer so se v trgu razobesile cesarjeve in šta- jerske zastave, po 6. uri zvečer pa se je zvonilo po vseh cerkvah, trg je bil ves v luči, možnarji so po-

kali, kresi goreli, rakete so se v raznih barvah dvigale v zrak. Na jubilejni dan pa je bila slovesna sv. maša, pri kateri so izvrstno peli soljarji. Po končani sv. maši so se zbrali v šolskem poslopju, kjer so bili dobro pogoščeni. Tudi v bližini na Tučmanovem hribu se je dostojno slavil cesarjev jubilej. — L. 1908. v katerem sta se slavila dva jubilarja, se je pri nas marsikaj dobrega storilo! Ubožci občine Ljubnica so iz ubožne blagajne na roko skupno prejeli 12 K. Ze tako ozaljšana cerkev na hribčku je v tem letu dobila novo veliko krasno bandero. Za tem dva orjaška kropilnika, ki sta res kras za tako veliko cerkev. Izdelal ju je domači klesar gospod Vester v Vitanju. V tem pomenljivem letu se je spopolnila nova kapela v Hudinji. Dovršilo se je delo vodovoda Stenice-Celje. Ob papeževem in cesarjevem jubileju je tudi gospa trgovka opojnih pijač, kave in čaja, odpovedala ptujskega „Stajerca“, da ga več v hišo ne sprejme. Kmetje in obrtniki, posnemajte vrlo gospo v trgu Vitanje! — Če si hočeš, dragi bralec, kdaj ogledati naš kraj — Ce si hočeš, dragi bralec, kdaj ogledati naš kraj in okolico, pripelji seboj kakega mesarja in kolarja; ta fara je velika, pa ima samo dva mesarja; raste pri nas mnogo jesenovega, bukovega in brezovega lesa, kolarja pa nimamo nobenega.

k Kat. politično narodno društvo Sloga v Čadramu imelo bo 27. t. m. po litanih svoj občni zbor s tem-le vsporedom: 1. Poročilo predstojnika o delovanju v tekočem letu 1908. 2. Volitev odbora. 3. Naročilo potrebnih časnikov.

Celjski okraj.

c Celje. Cetovodjem Narodne stranke dr. Kuvkocu, dr. Božiču, Joštu, B. Kuneju itd. se sline cedijo po poslanskih mandatih in za to se pripravljajo od njih stranke tla za mandate. Z novim letom začne izdajati liberalni dnevnik, kateremu so — defincita bo imel, ako se mu posreči dobiti 1.000 naročnikov, kar je popolnoma izključeno, 30.000—40.000 kron na leto — obljubile pomoč liberalne posojilnice v Celju, Zaleu, Gotovljah itd.; nek celjski denarni zavod, ki ima še veliko „političnih menic“ izza zadnjih državnozbornskih volitev, bo tudi prispeval k deficitu. Vrgli so se pa tudi po vzgledu kranjskih liberalcev na združništvo. Za časa zadnjih državnozbornskih volitev je stala rešitev — mandatov v znamenju hmelja, sedaj pa v znamenju mleka in vina. Hudomušneži namreč trdijo, da nameravata Jošt in Stibler, ker ustanavljata v vsaki vasi v Sav. dolini mlekarne, vsa hmeljišča spremeniti v travnike, kar bo še ostalo, pa hoče vinščak Benjamin zasadi v vinski trto. Obžalovanja vredno je tako, naravnost smešno početje — pred volitvami, grajati se pa mora radi tega, ker se s takim delom vsako resno združno delo onemogočuje. Somišljeniki! Izogibljite se teh „političnih zadrug“, katere ustanavlja agitator Narodne stranke Stibler!

c Celje. B. Kunej, po poslanskih mandatih hrepeneč mož, stoji na čelu liberalne akcijske družbe, katere se vsled bližajočih volitev imenuje — „vinarška zadruga.“ Gospod Stibler je imel srečno roko, ko je izbral Kuneja za načelnika; Kunej je namreč že „spretno“ vodil vinorejsko zadrugo v Brežicah in si pridobil nevenljive zasluge pri nakupu Griča — skoz in skoz za to mesto usposobljena mož. Vprašanje je le, kako bo on kot agent pivovarne deloval za zvišanje konsumna vina.

c Slivnica pri Celju. Pri nas če biti večje pomanjkanje ljudi sedaj, kakor po leti. Vse zdaj rota po vinogradih. Tako je prav! Le to popraviti kar je zamujenega, da se vrnejo v naš kraj stari časi, ko je bilo dosti vina v kleti. Če nam zemlja drugače ne da kapljice, se ji pač mora potipati na globljo žilo!

c Mozirje. Po letos prizadeu suši prišla nam je država s krmno za živino jako slabo na pomoč. Da živinorejci nismo dobili vse zaprosene krme, je krivo le to, da so bili obdarjeni tisti, kateri niti prosili niso, da, celo taki, ki niti ene glave goveje živine nimajo, in le-ti so bili izdatno obdarjeni. Vagalo se je tudi na stari, a ne na novi vagi. C. kr. uradniki pač vse prav storijo! Vprašamo tukaj javno, ali je gg. državnim poslancem o tem kaj znano? Priče so na razpolago, vpraša naj se pristaše Kmečke zveze.

s Soštanj. Dne 29. in 30. decembra se vrši v Soštanju socialni tečaj v prostorih g. Reisterja. Može in mladenič v Savinjski dolini: Udeležite se tega tečaja v najobilnejšem številu. Za hrano in prenočišča preskrbljeno.

c Sv. Miklavž nad Laškim. Tukajšnja šola je radf škrlatic, ki sedaj tukaj razsaja, od 22. decembra t. l. do 7. januarja 1909 zaprta.

c Smarje pri Jelšah. Mnogoletni naš nadučitelj g. Franc Jurkovič je odlikovan z naslovom ravnatelj. Čestitamo vrlému, katoliškemu nadučitelju k zaslužnemu odlikovanju!

c Smarje pri Jelšah. Politični shod v Smarju, ki ga je sklicalo zadnje nedeljo „Kat. politično društvo za smarski okraj“ in so se ga može iz Smarja in sosednjih župnij v velikem številu udeležili, se je vršil ob splošnem zanimanju zborovalcev. Shod otvoril predsednik društva gospod župnik Gomilšek in namesto zadržanega dr. Korošca pojasni načrt zakona za starostno zavarovanje ter povdarja velik pomen zavarovanja, zlasti za kmete in obrtnike. Stvar je kmete izredno zanimala in neobhodno bo treba, da bodo poslanci pojasnjevali načrt in vsprejemali na-

svete, da breme za kmeta ne bo preveliko. Nato predsednik razložil potrebo slov. vseučilišča. Resoluciji za slov. vseučilišče v Ljubljani, ki nam ga mora dati vlada, ako da vseučilišče Italijanom, katero pa ne sme biti nikdar v Trstu, zborovalci navdušeno pritrdijo. Glede dobave soli in otroč naj poslanci opozorijo vlado, da razpošlje okrožnice občanom. Geslo „Svoji k svojim!“ strogo izvršujemo, naši narodni trgovci pa naj bodo bolj postrežljivi rojakom kot do sedaj. Vsak kmet si oskrbi za novo leto „Slov. Gospodarja“, se brigaj za stanovsko izobrazbo ter ne pozabi, kako važna je narodna vzgoja otrok, na katero čisto pozabijo naši ljudje. Zato imamo toliko odpadnikov. Želeti je, da naše politično društvo priredi še več enakih shodov po drugih župnijah.

c Sv. Peter na Medvedovem selu. Tukajšnje izobraževalno društvo je do sedaj izposodilo v tem letu blizu 1500 knjig, kar je lep uspeh. Za božič je dobila društvena knjižnica nad 50 novih knjig, na kar ude opozarjamo. Obenem opozarjamo tudi na predstavo „Lurske pastarice“, ki bo na Štefanovo ob pol 3. uri popoldne. Kdor želi plemenite zabave, naj le pride.

c Dramlje. Razveljavilo je okrajno glavarstvo 11. decembra volilne imenike za nove občinske volitve. Za župana je to letos že četrti nos, ker se pušti od tajnika Jarnoviča slepo vladati. Prvi nos je župan dobil, ko je namestnija Julija razveljavila spomladanske volitve; drugi nos, ko je okrajno glavarstvo dne 30. avgusta z žandarji zabranilo, da niso prijatelji Narodne stranke izobraževalnega društva pred rojstvom zadušili; tretji nos, ko je zopet namestnija zavrgla prepoved občinskega zastopa, da ne sme prositi kaplan za prostovoljno bernjo; četrti nos ima župan za zopet slabo sestavljene imenike. — Ali nočete, oče župan, tajniku naročiti, naj rajši dobro opravlja občinske posle, kakor da se vtika v reži, ki ga nič ne brigajo? On je občinski služabnik; plačuje ga vsa občina s svojimi davki, tudi mi, ki nismo liberalci, moramo za njega plačevati.

c Dramlje. Izjava. Naš občinski tajnik Jarnovič me je prijel v „Nar. Listu“ z dne 19. in 26. nov., v odprtem pismu na občinski tabli in zaprtem pismu dne 24. nov. V „Nar. Listu“ dne 19. nov. je tudi nekdo (!) napadel osem faranov in krščansko vero. Proti koncu drugega dopisa se postavi nam v zgled nekdo med može, „ki še imajo srce na pravem mestu, razuma v glavi dovolj, trden, neomajen značaj in čisto preteklost.“ Na to pisarenje izjavljam Jarnoviču, da zavračam enkrat za vselej njegove „resne opomine“, njegove neresnice in očitno napadanje; drugače pride do tožbe. To storiti sem dolžen veri, faranom in sebi! „Narodni List“ piše dne 26. nov., da sta dva človeka „na podlagi krščanske vere“ človeka ubila; šest drugih mož dolži, da so kot „vojščaki za sv. vero“ hudobije počenjali. Ali ni to sramotenje naše sv. vere? Taki kristjani se torej zbirajo okoli „Narodnega Lista!“ Nadalje sumi ta list, da hočem jaz z dvema ubijaleca in z voditeljem romarjev „iz trmoglavnosti zavoziti naš obč. voz v kalužo in blato.“ Res pa je, da ti trije niso bili naši kandidati in nikdo jim ni dal glasu. Volilne listine pri občini potrjujejo to neovrgljivo. Za oba ubijalca niti ni treba teh dokazov, ker sta bila že čez pol leta pred volitvijo zaprta. Kako ju le naj dobimo iz ječe? Drug, in sicer resničen naš kandidat je bil dvakrat tožen, da je testament ponaredil. Sodnija mu ni mogla tega spričati. Oprostila ga je. Ako more „Narodni List“ dokazati, da ni sodnija prav storila, bi ji moral polnoveljavne dokaze prinesiti, pred ko črni dotičnega v „Nar. Listu“ dne 26. nov. in mene sramoti zaradi tovarišije ž njim. V obrambo ostalih se da tudi marsikaj povedati. Mene dolži dopisnik zanikernosti v duhovski službi. Očitno ga pozivljam, da me toži na gospoda dekana ali na škola. Dalje mi očita, da sem kriv zopet novih nemirov pri nas. Bralec, sodite! Duhovnika sva terjala, da zapiše tajnik v imenike vse pristaše Kmečke zveze in vse liberalce, ki imajo volilno pravico; nikogar od nobene stranke pa ne, ako nima te pravice. Tega Jarnovič ne stori. Obakrat je imenike prisilila. Popolnoma je prvokrat vstregel komaj tedaj, ko sem priziv na glavarstvo vložil. drugokrat se rekurz ni rešen. Tako se godi pri nas. Ljubi mir se bo k nam povrnil, kadar se bojo na Jarnovičevem življenju pokazale prelepe lastnosti, katere si je „Nar. List“ dne 26. nov. pridjal. — Franc Ogrizek, župnik.

c Loka pri Zidanem mostu. Dne 29. nov., prvo adventno nedeljo, imela je naša požarna bramba volitev novega načelnika. Bil je enoglasno izvoljen gospod Martin Zupančič. Ko je bila volitev končana, predlagala sta uda Fone in Kacian, naj se že vendar enkrat tudi pri nas uvede slovensko poveljevanje. Pa glej ga, spaka! Predlog bil je ovržen; glasovali so zoper naši najbolj zagrizeni narodnjaki. Nek mladenič je dejal, da nemško komando že razume, slovensko pa bi se moral še le učiti. Vsa čast tako bistri glavici, ki si ne upa naučiti se slovenskega povelja. Nekaj dni pozneje, na predvečer cesarjevega jubileja, pa je isti fant z nami poveljal: „Crna zemlja naj pogrezne njega, kdor odpada.“ Da! Da! Zalostno, prežalostno je to. Da bi pač v sreih takih ljudi našle odmev one tisoč in tisočkrat uresničene besede pesnikove: „Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti.“

c Gornji Grad. Na Štefanovo priredi izobraževalno društvo lepo veselico z igro „Mlinar in njegova hči“, potem deklamacija štiriletne Micke Mächtig, o „sveti noči“, petje in tamburaenje. Pridite, znanci in pristaši! Sedeži 80 vin, stojišča 40 vin., otroci 30 vin.

c Frankolovo. Naša posojilna knjižnica ima svoj letni občni zbor v nedeljo, dne 27. grudnia t. l. popoldne po večernicah v občinski pisarni. Na dne nem ređu je: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Sklep za razpust društva in o izročitvi društvenega imetja. 4. Prosti predlogi. Takoj po tem zborovanju ima na istem prostoru občni zbor kmetijsko katoliško izobraževalno društvo na Frankolovem s sledečim vsporedom: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika, blagajnika in knjižničarja. 3. Sklep o proračunu za l. 1909 ter o naročilu knjig in časopisov. 4. Vplačevanje letnine in sprejem novih udov. 5. Prosti predlogi. K najobilnejši udeležbi za obojno zborovanje uljudno vabi

c Pri Sv. Emi se vrši v nedeljo dne 27. t. m. ustanovni shod „Izobraževalnega društva“ po večernicah. Sentemčani, udeležite se polnoštevilno tega važnega shoda!

c Km. bralno društvo v Št. Vidu pri Grobelnem uprizaro dne 26. in 27. dec. v šolskem poslopju igro „Dve materi“. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina: sedeži 1 K, stojišča 40 vin. Po igri prosta zabava s petjem v gostilni g. R. Beuc, v nedeljo tudi srečolov ali tombola. K obilni udeležbi vabi odbor.

c Novocekrovski mladeniči priredijo na praznik sv. Stefana v prostoru bralnega društva po večernicah vrlo zanimivo igro „Krmar pri zvitem rogu“ in „Fotograf“, katerih se mnogi precej veselijo. Da se vidimo!

c Društvo za varstvo in oskrbovanje otrok v celjskem sodnem okraju ima dne 28. t. m. v prostorih hotela „pri belem velu“ v Celju svoj ustanovni občni zbor.

Brežiški okraj.

b Planinska vas. Dolgo se vam, gospod urednik, že ni od tukaj nič poročalo, pa saj je bilo vse po starem, brali so se različni listi in zraven tudi ptujski „Stajere“, s katerim se je naš župan Jazbec zaval tako dolgo, da se mu je tudi on odpovedal ter se na njegovo željo javno razglasi, da je gospod Jazbec izstopil iz ptujске bojne črte, češ, uvidel sem, da malo velja, kdor se s to cunjjo peča. — Dne 7. dec. t. l. je Jakob Remih ustrelil na Plajanskem lovu divjega kozla. Take živali se navadno ne nahajajo v naših krajih. — Samo enega političnega kozla se imamo v bližini.

b Videm ob Savi. Dolgo časa smo že želeli potrebnega izobraževalnega društva za našo župnijo. Naša želja se je uresničila. V nedeljo dne 13. t. m. smo imeli ustanovni shod. Kaplanija je bila polna navdušenih mladeničev, ki hrepenijo po pravi izobrazbi. Od mladeniškega shoda sem vlada med mladino vedno večja želja po izobrazbi in združenju. Domači gospod kaplan je otvoril zborovanje in podelil besedo gospodu Fr. Spindlerju. Ta nam je v navdušenih besedah naslikal pravo in nepravo izobrazbo, potem namen in smoter izobraževalnega društva. Njegovim besedam so vsi sledili z vidnim zanimanjem. V odbor so izvoljeni: predsednik Miha Planinc, kmet na Libni; podpredsednik L. Kolenc, kaplan; tajnik Franc Knez, mladenič v Dolenji vasi; tajnika nam. Vincenc Barbič, mladenič v Stari vasi; blagajnik I. Rožman, mladenič v Pesjem; blagajnika namestnik I. Pisanski v Starem grauu; knjižničar Franc Kovačič, cerkovnik. V odboru so sami vrli može in mladeniči, od katerih lahko mnogo pričakujemo. Sedaj, Videmčani, imamo svoje društvo, le pridno pristopajte, radi obiskujte društveno sobo, in zlasti vi mladeniči skrbite, da ne boste samo mladeniča Zebota občudovali, ampak ga v vstrajnosti in marljivosti tudi posnemali.

b Pištanj. Bralno društvo na Pištanju priredi v nedeljo, dne 27. grudnia veselico v gostilniških prostorih Janeza Gubenška v Lesični s sledečim vsporedom: 1. Igrokaz: Dve materi. 2. Šaljiva tombola. 3. Petje in prosta zabava. Začetek ob 5. uri, vstopnina 60 vin., sedeži 1 K.

Iz drugih slovanskih dežel

† Od Sv. Ivana pri Trstu nam piše vrl narodnjak: Od bratov, bivajočih ob sinji Adriji, bodite mi prisrčno pozdravljeni. Le redkokrat se sliši odmev iz našega okraja. Trst vam je znan kot mesto hudodelstev, s katerimi ne more nobeno tekmovali. Pa saj ste nas poznali, kot edinjaše — kot ljudi jednega ideala — a ideala — teme. Pred nekoliko časom se je začela tudi pri nas razvijati ideja krščanskega socializma. Priznati moram sam, da je Trst res slabo mesto, a krivdo moram pripisovati privandranim regnikolom iz sosednjega kraljestva. Zadosti! Rekel sem, da se je pri nas še-le pred kratkim začela razvijati krščansko-socialna ideja, a zdi se nam, kakor da bi ta obstojala že pol stoletja. Prej smo bili prepričani, da mora biti „vera le v cerkvi“. Pa ljudje, posebno okoličani, imenovani „mandarjarji“, niso napačni ljudje. Pobožno ljudstvo je tržaško, in prvi, ki se je začel zavedati takozvane „kranjske ideje“, je bil tržaški „mandarjar“. Zakaj pa ne? Mar nam ni bila v zgled Francija? Prejšnje ideje so se morale umakniti novim. Mnogim to ni bilo po volji, in morali smo se ločiti. Sedanja tržaška liberalna stranka se skriva pod hnavskim imenom „edinjaška“. Sili vam znane Rimanje? Koliko gorja je bilo zaradi te vasic! In gospodje, ki so to nesrečno vasio tako zapeljali, so uredniki lista „Edinost“, list, s katerim bi mogel le težko kdo tekmovali v hinavščini. — Pred letom se je ustanovila „Narodna delavska organizacija“. Voditelji so ji tržaški advokati, kateri pa po mojem skromnem prepričanju ne poznajo težnje delavskega stanu. — „Mi nismo za vero in tudi proti veri ne.“ Kdo jih s početka razume? Vi tore! niste za vero in tudi proti veri ne, to pomeni, da vam je vera deveta briga. Jaz pa pravim: Organizacija, ki ne zavzema krščanskega stališča, ne more obstati, ker prvi, ki je začel učiti medsebojno bratsko življenje, bil je Kristus, naš Odrešenja, katerega vi ne marate. „Mrtvorjeno dete!“ Tako so vpili pri usta-

novnih shodih naših društev. Mora zmrzniti itd. so vpili; toda motili so se. Čudeži se godé se dandanes. — Mrtvorjeno dete je oživel in je žilo ter pridno napreduje. Kako jih jezi, vsak naš korak. Prvo društvo, ki je bilo ustanovljeno, je bilo v Trstu v fari sv. Antona. Pozneje je nekoliko zaspalo, a sedaj pridno napreduje. — Sv. Ivan pri Trstu, je-li vam znan? Tu je bila ustanovljena prva posojilnica, ki se ni bala pokazati svoje barve. Sedaj ima svojo podružnico v Trstu in pridno napreduje. Voditelj ji je g. Anton Čok, kaplan in prvobornik krščanske demokracije na Tržaškem. Svetoivansko slovensko krščansko-socialno izobraževalno društvo je eno prvih društev. Steje čez 150 članov. Ima svoj mešani pevski in tamburaški zbor. V Šklednju imajo tudi tako društvo. Nobeno ni imelo toliko zaprek kot to; saj je Škedenj najbolj svobodno-miselna vas na Tržaškem. Oglejmo si bližnje Istro! V Boljuncu obstoji mnogo let „Delavsko izobraževalno in podporno društvo“, ki nima le namen razširjati izobrazbo, ampak daje članom tudi podpore. V Dolini je tudi društvo, ki je bilo pred kratkim ustanovljeno. Mlada tržaška S. K. S. Z. je postavila v ravno preteklih volitvah za deželni zbor svojega kandidata. Ker je bil postavljen kandidat še-le v zadnjih 14 dneh pred volitvijo, smo sicer propadli, toda častno. Vstani torej, tužna Istra! Številni glasovi, oddani v ravno preteklih volitvah, so pokazali, da je krščansko-socialna misel že precej razširjena med našim ljudstvom. Le delati je treba, in upamo, da bomo dosegli še lepih uspehov.

† Volitve v zavarovalnico proti nezgodam so se vršile v Trstu dne 17. t. m. Zmagali so tudi štirje Slovenci v 6. kategoriji. V skupini delojemalcev je zmagal Anton Jeriha, predsednik strokovnega društva papirnega delavstva v Vevčah, za njegovega namestnika Slovenec Gomišček, delovodja iz Solkana. V skupini delodajalcev sta zmagala Slovenca Stare in Petrin. Če bi se bili tržaški slovanski krogi bolj pobrigali za te volitve, bi bil uspeh še lepši.

Književnost.

§ Knjigovodstvo za dvorazredne trgovske šole. Josip Gasteiner-Volec. Cena 4 K 50 v. Izšlo in založilo slovensko trgovsko društvo „Merkur“ v Ljubljani.

Najnovije novice.

Škof v Lincu baje postane sedanji tržaški škof dr. Nagl.

Zagorje. Premogariji so ustavili delo, ker vodstvo ni hotelo odstraniti neljubega jim inženirja.

Promoviran je bil danes na graškem vseučilišču g. Alojz Mum doktorjem filozofije.

Listnica uredništva.

Vsled hudega pomanjkanja prostora smo morali odločiti za prihodnjo številko: Pilštanj, Kozje, Mozirje, Kapela, Sv. Miklavž nad Laškim, Gornji Grad, Sav. dolina, Sv. Pavel pri Preboldu, Slov. Bistrica, Sv. Križ nad Mariborom. — Sv. Križ: Takoj po shodu sta šla poročat k dr. R. in na kolodveru v Spielfeldu jiju je čakal P., da sta mu dala natanki opis o zborovanju. Ali zdaj razumiš? — Trbovlje: Hvala za take informacije! Da se je bavil shod starih liberalcev tudi z obrekovanjem tovarišev, bo prišlo pravočasno vse na svetlo. Tudi od druge strani smo sprejeli že te informacije.

Listnica upravnitva.

Vse one cenjene naše naročevalce, ki nameravajo inserirati v našem listu noveletna veččila, prosimo, da store to čimprej, vsaj do torka da moremo pravočasno poskrbeti za natisk.

Razglas.

Posojilnica v Framu, reg. zadruga z neomejeno zavezo poobrestuje od 1. prosinca 1909 hranilne vloge navadno

po 4 1/4 %

proti 4 mesečni odpovedi po 4 1/2 %.

Posojila daje od 1. prosinca 1909 brez vknjižbe po 5 1/2 %, proti vknjižbi po 5 1/4 %; proti vknjižbi na pupilarno varnost po 5 %.

1040

Načelstvo.

SVOJI K SVOJIM!

Semenska trgovina, edina slovenska odlikovana in strokovno urejena in umetno vrtnarstvo je

Alojzij Korsika v Ljubljani,

katera obstoji že 31 let in si držim 460 vrst najboljših poljskih zelenjadnih in cvetličnih semen, za katere kakovosti jamčim, posebno za to leto sem se založil tako, da morem vsem zahtevam ustreči; moja semena so vsa pri deželnem kmetijskem kemičnem preskuševališču preskušena. Tu se tudi izdelujejo venci in šopki sveži in suhi, kakor tudi vsi v to stroko spadajoči predmeti. Cenik za leto 1909 se dobi brezplačno.

Z odličnim spoštovanjem

1085

Al. Korsika.

V poslano.

Gospod J. E. Weizl, Maribor.

Z veseljem vam naznanim, da sta moja purana — ki sta najbrž še bila bolana, ko sem ju kupila — z uporabo Vašega sredstva „Palma“, rojena. Ko že 3 dni nista ne jedla ne pila, sem jima vsaki 2 ur po 1 srednjo žlico od „Palma“ zalila. Kmalu sta začela sama zobati ter Palma piti, in v 14 dneh sta bila — kljub velikemu mrazu — ozdravljena. Za božič sicer ne bosta pripravna, a smelo ju smatram za dobro novoletno pečenko. Z dobro vestjo morem torej vsakemu posestniku perutnine Vaš res neprecenljiv preparat „Palma“ priporočati.

Z udanostjo C. Vučič, m. p. nadiučiteljeva vdova.

Maribor, 20. decembra 1907.

26. nov. 1908. — Prvo državno perotalno- in kuncerejsko društvo na Dunaju je vsled skozi več mesecev s „Palma“ deseglih ugodnih preskuševalnih uspehov vpeljalo ta preparat v svoja velika društvena rejlišča. 1000

Vabilo k rednemu občnemu zboru

„Hranilnice in posojilnice na Dolu“, registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

kateri se bode vršil v soboto dne 2. prosinca 1909 ob 3. popold. v posojilniških prostorih s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobrenje računskega zaključka za 1908.
3. Čitanje revizijskega poročila „Združne Zveze“ ter ukrepi vsled istega.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Izvolitev načelstva, računskega pregledovalca in njegovega namestnika.
6. Slučajnosti.

Načelstvo.

VABILO k rednemu občnemu zboru

ki se vrši v nedeljo, dne 17. januarja 1909 v hranilničnih prostorih v Selnici ob Dravi s sledečim vspeedom:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Poročilo o odobrenju računskega zaključka.
4. Volitev načelnitva in nadzorništva.
5. Slučajnosti.

Občni zbor se vrši ob 3. uri popoldan, in ako ob tem času ni zadostno število pričujočih udov, se isti sklene ob 1/2 uri istega dne, pri vsakem številu navzočih udov.

Hranilnica in posojilnica v Selnici ob Dravi, dne 20. grudnia 1908. 1044

Združeni trgovci v Savinski dolini

opozarjajo slavno občinstvo na ukaz graške trgovske zbornice, da je pod kaznijo od 50—100 K prepovedano noveletna in druga darila dajati. 1047

Oznanilo.

Ker je Križevska opekarna na Murskem polju že večidel dogotovljena in se bode prihodnjo pomlad z najmodernejšimi stroji začela vsakovrstna opeka izdelovati, se sprejme voditelj, ki je v tej stroki skušan in zvežban in tudi razume slovensko knjigovodstvo.

Prosilci za to službo se naj pismeno oglašijo s priloženimi spričevali najkasneje do 1. marca 1909 pri vodstvu Križevske opekarnice, pošta Križevci pri Ljutomeru. 1022

Načelstvo.

Naznanilo.

I. Žolger, trgovec na Bregu pri Ptuj, naznanja, da je dolgotrajno bolezen srečno prestopal in spet deluje v trgovini. Vabi torej prijazno vse svoje stare znance na obilni obisk; posebno pa še povdarja, da ima v zalogi vžigalice v prid obmejnim Slovincem. 1027

Hiša št. 31 in 34 z vrtom

v Slovenski Bistrici.

Kmetija s hišo in gospodarsk. poslopjem

v Črešnjevemgradu pri Stopercih z okoli 90 oralov zemljišča.

Kmetija na Račevcu-u v Dežnem

z okoli 13 oralov zemljišča.

Kmetija na Jurek-u v Dežnem

z okoli 20 oralov zemljišča.

Kmetija na Badenikovem v Dežnem

z okoli 36 oralov zemljišča.

Se pod ugodnimi pogoji proda, več se izve pri Anton Belec-u v Šent Vidu nad Ljubljano. 1083

Pojasnila o inseratih daje

upravnitvo samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 vinarjev.

Loterijske številke.

Dne 19. decembra 1908.

Trst 8 27 73 83 54
Linc 28 57 14 21 6

Soba s hrano išče mirna oseba za takoj ali nekaj pozneje; naslov na upravnitvo tega lista pod znamko „Soba“. 1036

Najboljše rezilnice (češke tvrde) ima vedno v zalogi in po ugodni ceni prodaja Karl Cimpršek, trgovec Sevnica ob Savi. 1037

Jožef Hvalec, sodarski mojster v Mariboru, Reiserstr. 3 kupuje hraste. Kdor je želi prodati, se prosi za natančen naslov. 1039

Sprejme se takoj v Narodnem domu v Slov. Gradcu gostilničar na račun. Prednost ima oženjen. Kavcije se zahteva 500 K. Načelnitvo hranilnice in posojilnice v Sl. Gr. 1080

Hiša na prodaj zraven šole in cerkve, v njej se vrši že več let mešana trgovina s točenjem vina, piva in žganja; prometa na leto do 20.000 K. Več pove uredništvo. 1031

V najem se da z novim letom dobro idoča gostilna z branjarijo, prodajo tobaka, eventualno tudi mesarijo z ledenico. Kdor hoče, dobi lahko zraven tudi nekaj zemljišča. Naslov se zve v uredništvo. 1032

Kolarski učence se takoj sprejme pri Jakobu Jurkoviču, kolar Križevci pri Ljutomeru. 1029

Poštena deklica, ki zna šivati, želi priti v službo k šivilji; vajena je tudi stroju. Vstop takoj, ali s 1. januarjem 1909. Ponudbe naj se pošljejo pod naslov: Šivilja, poste restante sv. Vid pri Ptuj. 1034

Na prodaj!!

Proda se v enem mestu na Spod. Štajerskem gostilna, zraven vrt, 6 oral. njiv in travnikov za 10.000 K 6000 K je treba plačati, drugo ostane lahko vknjiženo. Naslov Martin Toplak, trgovec Sv. Martin pri Vurbergu. 1028

Franjo Gnilšek, Sv. Barbara v Halozah naznanja, da ima na prodaj podlago (ključice) za na suho cepiti riparje portalis. Cena po dogovoru. 1048

Učenec, z dobrimi spričevali, več slovenskega in nemškega jezika, želi vstopiti v trgovino z manufakture. Naslov: Ant Zorko, Tegethoffplatz 3 Maribor. 1041

Iščem kompanjona ali prodam, žago, mlin, kovačijo, tovarno samokolic, veliko vodno moč na lepem kraju, blizu kolodvora. Več pove uredništvo tega lista. 1042

Učenec, dobrih starišev, več obeh deželnih jezikov, se sprejme takoj v trgovino z mešanim blagom. Anton Pleterški, Kozje. 1046

Pošten fant, ki bi imel veselje se učiti kot Cecilijanski organist, in tudi mizarstvo, se takoj ob novem letu sprejme; zglasit se je treba pri Gregor Sobci, organist v Grebinji Markt Griffen Koroško. 1045

V najem se dajo z dnem 1. aprilom 1909 prostori za trgovino v trgu Mozirje, katerih najemnik je doedaj trgovec, Rudolf Pevec. Trgovina se nahaja v bližini farne cerkve in so tudi pogoji (najemnina) primerni. Pogoji svezje se osebno pri posestnici Ani Strečan v Mozirju. 1043

Oglas. Na prodaj je na Slov. Koroškem gostilna pri farni cerkvi poleg žel. postaje ter premogokopa oddaljeno samo II. postaji od Celovca ter jezera. H gostilni pripada nekaj njiv, travnikov, in gozda. Hiša je enonadstropna, na novo zidana, h kateri pripada naravna prostorna klet v skalo, kar je najbolj pripravno za večjeje vinogradnika ali vinskega trgovca. Kupci naj se blagovoljo obrniti na France Kamnikar, v Ljubljani, Soteska št. 4. 1016

Proda se novoizdana hiša s 3 stanovanji in trgovino mešanega blaga. Obstoji iz gospodarskega polopja, živinskega in treh svinjskih hlevov. Vrt. Pobrežje št. 215 pri Mariboru. 1018

Zanesljiva deklica, ki bi se dala sčasoma tudi za prodajalko porabiti, se takoj sprejme v Mariboru, Dravska ulica št. 6 pri Ludoviku Hlustigu. 1014

Marljivi, praktični sodarji z dobrim zasluzkom, trajno nameščeni, z božičnim dopustom, lahko pri nas takoj vstopijo. Plača po akordu od komada. Ravnotako rabimo tudi isučene marljive ključavnice, ki so dalje časa v tovarnah delali, in pomočnike za montažo. Tvoznica Cementa Portlanda Dioničko Društvo Lengenfeld Bakar pri Reki. 1017

Pridnega hlapca, ki bi imel veselje pomagati v cerkvi kot mežnar in doma pri kmetijskem delu sprejme ob novem letu Tone Goršek, organist v Gotovljah, pošta Zalec. 1020

Dobro idoča kovačnica z vsem orodjem, edina v obseknem kraju Gotovlje, se, ker je prejšnji kovač umrl, da takoj v najem. Oglasiti se je pri Mariji Vipotnik, Gotovlje pošta Zalec. 1021

Lepo posestvo v večjem mestu Spod. Štajerske, z dobro idočo gostilno, ostajališčem, lepimi hlevi, veliko ledenico in lepim vrtom, se pod jako ugodnimi pogoji proda. Kje, se izve v upravnitvo tega lista. 998

Išče se neka slovenska rodbina Joh. Jurjovet in Joh. Podbevšek (rudokop), ki se nshaja nekje v pokrajini Ogrski. Če je komu kaj znano o tej rodbini, se ponižno prosi, naj blagovolji to naznaniti upravnitvu Slov. Gospodarja v Mariboru. Kdor to naznani, dobi takoj 5 kron nagrade. 1009

Vinogradniki pozor!! Kdor želi kupiti, na suho cepljene trte in sicer, W. Riessling na podlago B. Portalis, po 18 K, stotina I. vrste; stotina II. vrste po 8 K. Oglasiti se je na naslov: Franc Selinšek, trtnar, pošta Črna gora pri Ptuj. 1011

Starejši viničar se takoj sprejme na posestvo Strihovec pri St. Lju v Slov. gor. Vpraša se v gostilni Polak. 1004

Lepa kmetija z novo zidano hišo in živinskih prostorih za 16 glav živine, vse močno z opeko krito, za glavno cesto ležeče nad 40 oralov polja, travnika in zgorne polovice sečnega gozda se proda zaradi družinskih razmer. Cena 15000 K. Kje pove uredništvo. 997

Mlinski stroji se prodajo po ceni in sicer: 1 par 48" nemških mlinskih strojev z vsemi železnimi in lesenimi deli, — 1 stroj za čiščenje pšena „Austria“ (Hoerde in Comp). — 1 valjar z 2 1/2 m dolgosti vretena z zavojem, predstavek, stroj za ščetati — zavoj — tri železna okna 2 m visoka, 1-20 m široka, vse skoro novo. Vpraša se pri „Gutsverwaltung Sannegge“, Braslovče Savinjska dolina. 975

Mnogo, mnogo 1,000.000 K

bi že samo v našem cesarstvu letno več prigrisodarilo, ko bi se p. n. posestniki posluževali „Palma“, ki pospešuje opitanje vsakovrstnih perutnih in dojvnih živali, jih obvaruje boleznim in odpravi sigurno, če so belane sa difterijo ali pa v zabavilih. 1 K pošt. znak (nakazano 6 v. več) prinese Palma z navodilom postnine prosto; spod 4 K ni povzetelj. Priporočam se I. E. Weizl, pripr. ž. ž. Maribor, Zofijin trg 3. Čez sto priznanj. Prosekt prosto. 1001

Protin,

revmatizem, trganje po udih, celo najtrdovratnejšo bol odstrani hitro in gotovo samo iz rastlinskih snovi sestavljeno na znotraj uporabljajoče „Remmlovo protinovo in revmatično olje“. Masanje ne hasne nič. Steklenica z navodilom uporabe 6 K. Veliko sijajnih zahvalnih pismem. Kem. Pharm. laboratorij Karl Remmel, Landshut 118 Bavarisk. 861

Ruske galošne z zvezdo „Provodnik“, usnjate gamašne, razne copate, dežnike, nogavice in rokavice, priporočam

P. Kostič v Celju. 175 (1)